

Möt **kvalitetssamordnaren** som drog igång ett **nordiskt nätverk**

Direktiv kommer oftast "uppifrån" medan bra initiativ och förbättringsförslag ofta kommer från det så kallade "golvet". Sjuksköterskan Gitta-Ellen Jabs, som arbetar som kvalitetssamordnare inom blodstamcellstransplantationer på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge, har tillsammans med kollegor från Uppsala och Umeå startat ett nytt, informellt nordiskt nätverk. Nu samarbetar Sveriges olika transplantationscenter inte bara med varandra utan också med Norge och Danmark om bland annat ackrediteringsfrågor och patientsäkerhet.

Kvalitetssamordnaren Gitta-Ellen Jabs på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge, som har inlett ett nytt nordiskt samarbete inom blodstamcellstransplantationer, betonar vikten av processtänkande i vården.

Gitta-Ellen Jabs kommer från Siegen i Tyskland och har en i Sverige ovanlig utbildning bakom sig.

– Förutom min sjuksköterskeutbildning har jag studerat företagsekonomi. För åtta år sedan fick jag ett erbjudande om att komma till Sverige, berättar hon.

Efter att ha arbetat på urologen och IVA i Ystad började hon arbeta på ME CAST (Cellterapi och Allogen Stamcellstransplantation) i Huddinge för två år sedan.

– Jag arbetar som kvalitetssamordnare 80 procent av min tid, resten som sjuksköterska. Det är en mycket bra kombination eftersom kontakten med den kliniska verksamheten är väldigt viktig. Ibland ser man saker där som man inte ser på kontoret, säger Gitta Ellen Jabs och förklarar att hennes unika utbildning underlättar den europeiska ackrediteringsprocessen.

– Tack vare den har jag fått verktyg för att kunna analysera arbetsprocesser och förstå sjukhusets ledningssystem.

När hon ska förklara vad en kvalitetssamordnare gör be-

skriver hon det som en blandning av att vara pilot och revisor.

Hon kommer in i bilden när en patient har fått en remiss för blodstamcellstransplantation och man har börjat söka efter en möjlig kandidat.

KONTROLLERAR HELA PROCESSEN

– Jag kollar att alla steg under utredningen följs som de ska och jag tar hand om eventuella avvikelser. Min roll är att se över hela processen. Många inom vården är inte riktigt vana vid processtänkande, de flesta ser ofta bara sin egen del.

Idag är alla kliniker som arbetar med cellterapi och transplantationer på Sveriges universitetssjukhus i Stockholm, Uppsala, Linköping, Lund och Göteborg (Umeå är på gång) ackrediterade enligt JACIE (Joint Accreditation Standard in Europe).

På varje sjukhus finns minst en kvalitetssamordnare enligt JACIE-standard, och sedan några år har man ett nära samarbete vid regelbundna Teams-möten.

– Samarbetet byggdes upp på relativt kort tid efter pandemin, kärnan fanns i Uppsala, berättar Gitta-Ellen Jabs, som i början av förra året tog initiativet till ett utökat samarbete med Danmark och Norge.

– Det var inför vår re-ackreditering 2022 som jag först kontaktade min kollega i Uppsala, som redan hade kontakt med Umeå. Därefter skrev vi ett meddelande till olika nordiska grupper för att fråga hur de arbetar och föreslå ett samarbete. Vi fick snabbt ett mycket positivt gensvar. Idag har vi ett löst uppbyggt nätverk där vi ibland har multidisciplinära konferenser för att diskutera gemensamma frågor. Vi mailar även varandra vid behov och i våras träffade vi några av de nordiska kollegorna på en stor kongress i Paris.

– Det finns inga som helst formella hinder för denna typ av samarbete som har startat helt på eget initiativ.

SAMARBETE GYNNAR PATIENTSÄKERHETEN

Hon berättar att man inom Europa arbetar enligt samma standard (JACIE), men att arbetet inom transplantationsområdet utförs på lite olika sätt inom länderna.

– I Tyskland är det till exempel bara läkare som utför cellgivning. I Sverige är det sjuksköterskor som gör detta. I många andra länder finns det heller inga undersköterskor, enbart sjuksköterskor.

Att kunna rådfråga kolleger både i Sverige och i grannländerna om allt möjligt på ett enkelt och snabbt sätt är till stor hjälp i det dagliga arbetet, tycker hon.

– Transplantationer är en känslig process på många nivåer, inte minst när det gäller transporter av celler. Samordning och fördjupade samarbeten är en del av vårt löpande förbättringsarbete. Framför allt är det väldigt viktigt för patienterna eftersom det gynnar patientsäkerheten att det finns en välfungerande, certifierad process oavsett var man bor, betonar kvalitetssamordnaren Jabs och tillägger att hon stortrivs med sitt ansvarsfulla arbete.

EVELYN PESIKAN,
FRILANSJOURNALIST OCH
MEDICINSK SKRIBENT

FOTO: BOSSE JOHANSSON